

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 64/2025-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice-okolie v konaní sp. zn. ČVS: ORP-684-2/VYS-KS-2016, Okresnej prokuratúry Košice-okolie v konaní sp. zn. 2Pv/37/2017, Mestského súdu Košice v konaní sp. zn. K3-5T/100/2018 (do 31. mája 2023 Okresného súd Košice-okolie v konaní sp. zn. 5T/100/2018) a Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 8To/100/2022 a sp. zn. 8To/10/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. júla 2024, ktorá bola doplnená podaniami z 1. augusta 2024 a 3. októbra 2024, domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry, mestského súdu (do 31. mája 2023 okresného súdu) a krajského súdu v záhlaví označených konaniach. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu a krajskému súdu konať bez zbytočných prieťahov a doručiť bez zbytočného odkladu sťažovateľovi a jeho obhajcovi uznesenie krajského súdu č. k. 8To/10/2024-554 z 21. mája 2024. Žiada tiež, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie celkovo 20 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia 868,25 eur.

2. Uznesením okresného riaditeľstva z 26. júla 2017 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie a následne okresnou prokuratúrou bola 4. októbra 2018 podaná proti nemu obžaloba pre prečin nevyplatenia mzdy a odstúpeného podľa § 214 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona.
3. Rozsudkom okresného súdu z 21. marca 2022 bol sťažovateľ spod obžaloby oslobodený, ktorý bol na podklade odvolania podaného okresnou prokuratúrou zrušený uznesením krajského súdu zo 16. januára 2023 a vec bola vrátená okresnému súdu na opätovné prejednanie.
4. Po vrátení súdneho spisu (24. február 2023) mestský súd uskutočnil pojednávanie až 11. septembra 2023 (po viac ako 6 mesiacoch od vrátenia súdneho spisu). Po „18 minútach“ ho odročil na 6. november 2023, na ktorom vyhlásil v poradí druhý oslobodzujúci rozsudok, proti ktorému opätovne podala okresná prokuratúra odvolanie. V súvislosti s namietaným postupom mestského súdu sťažovateľ poznamenal, že 3. novembra 2023 podal žiadosť o prešetrenie prieťahov podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ktorá bola zamietnutá uznesením krajského súdu č. k. 6Ntro/1/2023-500 z 27. novembra 2023.
5. Na krajskom súde sa 21. mája 2024 konalo verejné zasadnutie o odvolaní okresnej prokuratúry proti rozsudku mestského súdu zo 6. novembra 2023, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie, ktorým krajský súd zamietol odvolanie okresnej prokuratúry proti rozsudku mestského súdu zo 6. novembra 2023.
6. Následne 15. júla 2024 sťažovateľ podal druhú sťažnosť na nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, keďže mestský súd a ani krajský súd mu dovtedy nedoručili (a ani jeho obhajcovi) druhé rozhodnutie odvolacieho súdu. Uznesením krajského súdu č. k. 8Ntro/2/2024-604 z 26. augusta 2024 bola zamietnutá aj táto druhá sťažnosť sťažovateľa.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ poukázal na zjavne nesústreďený, neefektívny a nehospodárny postup orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov, ktoré porušili jeho práva, keďže trestné konanie sťažovateľa nie je právoplatne skončené ani po skoro 7 rokoch od vydania uznesenia o vznesení obvinenia, resp. po skoro 6 rokoch od podania obžaloby. Celková dĺžka trestného konania (o prečine) je preto neprimeraná, ústavne non-konformná a rozporná s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.
8. Trestnú vec sťažovateľa nemožno označiť za právne zložitú. Žiadna skutková a právna zložitnosť veci však nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku trestného konania vedeného proti sťažovateľovi. Zo súdneho spisu jednoznačne vyplýva aktívna účasť sťažovateľa v konaní, čo však nemôže ísť na jeho ťarchu, ak využil vnútroštátne prostriedky nápravy, ktoré mal k dispozícii.
9. Sťažovateľ ďalej poukázal na neefektívnu činnosť orgánov činných v trestnom konaní, pretože prípravné konanie trvalo 14 mesiacov. Išlo o skutok, ktorý sa týkal obdobia od 31. júla 2012 do 1. augusta 2015, a preto doba skráteného vyšetrovania týkajúceho sa prečinu nebola z ústavnoprávneho hľadiska primeraná a presahovala zákonom ustanovenú dobu pre skončenie skráteného vyšetrovania podľa v tom čase účinného Trestného poriadku.
10. Sťažovateľ tiež namieta dobu konania pred prvostupňovým súdom, ktorý v jeho veci musel dvakrát rozhodnúť vo veci samej, a taktiež počet pojednávaní a odstupy medzi nimi. Dĺžka

trestného konania vedeného proti sťažovateľovi je zapríčinená aj tým, že prvé rozhodnutie prvostupňového súdu vo veci samej bolo zrušené odvolacím súdom, čo signalizuje jeho nesústredenú a neefektívnu činnosť. Podľa názoru sťažovateľa obdobie prvého odvolacieho konania má preto byť pričítané na ťarchu okresného súdu. Sťažovateľ sa zároveň domnieva, že doba oboch odvolacích konaní nebola tiež ústavne konformná.

11. Sťažovateľ ďalej uviedol, že do dňa doručenia ústavnej sťažnosti mu nebolo doručené (a ani jeho obhajcovi) uznesenie odvolacieho súdu z 21. mája 2024, čo predstavuje nesústredenú a neefektívnu činnosť zo strany všeobecných súdov. Z tohto dôvodu stále trvá jeho stav právnej neistoty vo vzťahu odvolaciemu a aj prvostupňového súdu, ktorý vykonáva doručovanie daného uznesenia odvolacieho súdu. Zároveň trvá stav právnej neistoty sťažovateľa aj proti orgánom činným v trestnom konaní, keďže bol oslobodený spod obžaloby, čím sa potvrdil ich nezákonný postup v prípravnom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom orgánov činných v trestnom konaní v napadnutých konaniach:

13. Postup vyšetrovateľa pri úkonoch podľa Trestného poriadku podlieha dozoru prokuratúry tak, ako to vyplýva z § 230 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Dozor prokurátora v prípravnom konaní sa vykonáva nielen z úradnej moci (*ex officio*), ale aj na základe osobitného návrhu tak, ako to vyplýva z § 210 Trestného poriadku, podľa ktorého obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené priesťahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní s tým, že prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť. Preto je v právomoci prokurátora preskúmať akýkoľvek postup vyšetrovateľa v trestnom konaní a vyjadriť sa k tomu, či bol v súlade so zákonom. Táto právomoc prokurátora je však obmedzená subjektmi, ktoré sa ho môžu domáhať. Sťažovateľ mal v danej veci procesné postavenie obvineného, a preto mu nič nebránilo v tom, aby sa odstránenia porušenia svojich práv postupom vyšetrovateľa domáhal postupom podľa § 210 Trestného poriadku (porovnaj III. ÚS 455/2022). V ústavnej sťažnosti a jej prílohách sťažovateľ využitie tohto prostriedku nápravy netvrdil, tým menej preukázal. Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, vo vzťahu k postupu okresného riaditeľstva v napadnutom konaní

bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Ústavný súd ďalej konštatuje, že v ústavnej sťažnosti absentuje sťažnostná argumentácia, ktorá by ústavnému súdu umožnila reálne posúdenie rozporovaného postupu okresnej prokuratúry v napadnutom konaní vo vzťahu k uplatneným právam sťažovateľa. Sťažovateľ sa obmedzuje len na všeobecné tvrdenie o potrebe posúdenia trestného konania ako celku, avšak prípadné obdobia nečinnosti okresnej prokuratúry v napadnutom konaní nijako nekonkretizoval. Sťažovateľ tiež nedefinoval, v čom mala spočívať alebo ako sa prejavila neefektívnosť alebo nesústredenosť v postupe okresnej prokuratúry. Z ústavnej sťažnosti preto nie je zrejmé, akým presne špecifikovaným postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní mali byť porušené práva sťažovateľa. V tejto časti preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť z dôvodu jej nedostatočného odôvodnenia ako nespĺňajúcu náležitosti ustanovené zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného/mestského súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach:

15. Sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu (II. ÚS 31/09, IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021, I. ÚS 293/2022, IV. ÚS 5/2023, I. ÚS 82/2023, II. ÚS 243/2023). Primárnym účelom tohto prostriedku nápravy je pritom odstránenie stavu právnej neistoty dotknutej osoby, rovnako ako ústavná sťažnosť (eliminácia trvajúcего zásahu do práv sťažovateľa podľa ním označených referenčných noriem), nie získanie majetkovej satisfakcie.

16. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že 15. júla 2024 sťažovateľ podal sťažnosť pre nečinnosť, pričom v rovnaký deň sťažovateľ podal aj ústavnú sťažnosť. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ nečakal na vybavenie jeho sťažnosti proti nečinnosti. Súbežné podanie ústavnej sťažnosti a sťažnosti podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ústavný súd považuje len za formálne využitie tohto účinného právneho prostriedku a nepredstavuje dostatočný primeraný časový priestor na poskytnutie možnosti mestskému súdu, aby sám prijal opatrenia s cieľom uskutočnenia nápravy protiprávneho stavu zapríčineného jeho prípadnou nečinnosťou.

17. Ústavná sťažnosť bola preto podaná v čase, keď ešte nebolo možné dospieť k záveru, že by vyčerpanie právneho prostriedku nápravy, ktorý Trestný poriadok sťažovateľovi na ochranu jeho označených základných práv a slobôd účinne poskytuje, bolo bezúspešné a neprinieslo ním sledovaný cieľ. Postup sťažovateľa nemožno preto považovať za efektívny, ktorý by predstavoval splnenie podmienky prípustnosti ústavnej sťažnosti podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vo vzťahu k postupu mestského súdu v napadnutom konaní je preto ústavnú sťažnosť potrebné odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde. Ústavný súd ešte dodáva, že z uznesenia krajského súdu z 26. augusta 2024 o zamietnutí druhej sťažnosti proti nečinnosti jednoznačne vyplýva, že v tomto prípade táto bola účinným prostriedkom nápravy. Mestský súd okamžite reagoval na situáciu, na ktorú upozornil sťažovateľ a na druhý deň

od doručenia sťažnosti proti nečinnosti expedoval uznesenie krajského súdu z 21. mája 2024 stranám trestného konania, čím sťažovateľ dosiahol to, čoho sa domáhal.

18. V prípade postupu krajského súdu v napadnutých konaniach ústavný súd konštatuje, že dĺžka prvého odvolacieho konania v trvaní 4 mesiacov (od 20. októbra 2022 do 23. februára 2023) a druhého odvolacieho konania v trvaní približne 6 mesiacov (od 31. januára 2024 do 4. júla 2024) je zjavne v rámci ústavnej akceptovateľnosti, keďže iba od predloženia veci okresným/mestským súdom mohol krajský súd ovplyvňovať priebeh tejto trestnej veci. Postupom krajského súdu v napadnutých konaniach preto vôbec nemohlo dôjsť k ústavne relevantnému porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tohto dôvodu by ústavný súd v tejto časti odmietol ústavnú časť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, ak by aj pripustil, že právna neistota sťažovateľa bola odstránená až doručením mu druhého odvolacieho rozhodnutia.

III.3. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry, okresného súdu/mestského súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach:

19. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta aj porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry, okresného súdu/mestského súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach, ktoré odvodzuje od porušenia práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď v dôsledku sťažovateľom tvrdeného zdĺhavého trestného konania orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov je mu dlhodobo odopieraný prístup k spravodlivosti.

20. Keďže sťažovateľ odôvodňoval zásah do svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru porušením svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súvislosti s ktorými dospel ústavný súd k záveru o neprípustnosti (vo vzťahu k postupu okresného riaditeľstva a okresného/mestského súdu), o nesplnení zákonom ustanovených náležitostí (vo vzťahu k postupu okresnej prokuratúry) a o zjavnej neopodstatnenosti (vo vzťahu k postupu krajského súdu), uvedený záver platí rovnako aj na označené práva sťažovateľa. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde, nesplňujúcu náležitosti ustanovené zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde a zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

21. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu